

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 529. Dum una cum capitali debentur usuræ aliquot annorum, an hæ potius & prius solvendæ, quam principale debitum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

hoc fungatur officio boni viri, constituendo seu habendo id solutum, quod ipse, si deberet, esset solutus. Pro ut utrumque dicitur expressè *cit. L. 1. ff. h. t.* ubi etiam additur ratio per ea verba: *acquisitum enim visum est, creditorem ita agere rem debitoris, ut suam ageret, adeoque intelligatur solutum & acceptum in illud debitum expungendum, quod magis gravat debitorem, eique magis odiosum.* Castrop. *l. c. n. 2.* citatis Gomes. *Tom. 2. de contract. c. 10. n. 8.* Menoch. *de arb. cent. 5. cas. 493. n. 1.* Molin. *rr. 2. d. 565.* item Lauterb. *loc. c. juxta L. 3. §. 97. ff. h. t.* V. g. Pro illo, pro quo interveniunt fidejussores & pignora, quod panam pecuniariam vel corporalem continet, vel sub infamia, vel ex causa judicari debetur. *cit. L. 5. §. 97. Carpz. L. 5. resp. 99. n. 20.* Lauterb. *loc. c.* Castrop. *l. c. n. 3.* ubi etiam, quòd debitum illud gravio- rem causam contineat, cui major pena majoresque usuræ incumbunt, item quòd executionem paratam habet. Item quòd nomine proprio, quàm quòd nomine alieno debetur. Item quòd est absolutum præ illo, quòd est conditionatum vel in diem. Et si nullum debitum prægraveret, sed omnia similia sint, pro antiquiore, quale dicit Castrop. *l. c. n. 4.* cum Molin. *l. c.* censeret, non comparatione contractus, sed ratione solutionis, nimirum cui terminus solutionis prius præfixus. Et si in antiquitate quoque & causa contractuum est paritas, pro proportione cuiuslibet debiti videatur solutum, ut Castrop. *l. c. n. 4.* Lauterb. citans *L. 8. ff. h. t.* quamvis ubi debitor majorem quantitatem pecuniæ solvit, quàm aliquod debitum efficiat, censetur adhuc debitum magis onerosum ex toto, & reliquum pro debito proximè oneroso ex parte solutum, ut Reiffenst. *h. t. n. 43. cit. L. 5. §. 97.* vide de his pluribus. Muller. *ad Struv. h. t. ib. 74.* ubi etiam cum eodem, quòd si una eademque res debeatur ex pluribus causis seu titulis, unâ eademque solutione omnes hæ obligationes tollantur juxta *L. 38. §. 44. h. t.*

Quest. 529. Dum unâ cum capitali debentur usuræ aliquot annorum, an hæ potius seu prius solvenda quam capitale debitum.

Resp. Si hæ usuræ debita sint & liquidæ, id quòd solutum, etiam si nihil de hoc expressum, prius in usuras, quàm sortem seu debitum capitale solutum esse censendum est, & si quid reliquum, in sortem expungendam computandum. *L. 5. §. 2. §. 3. L. 48. ff. L. 1. c. h. t.* Carpz. *L. 1. resp. 103. §. p. 2. c. 29. def. 17.* Mev. *p. 2. decis. 211.* Lauterb. *§. 34.* Et non est in potestate debitoris prius capitale quàm usuras solvere, licet debitum summæ capitalis sit ei magis onerosum & odiosum; eò quòd ex ea summa, non item ex usuris, de novo debeat usuras. *cit. L. 5.* Reiffenst. dicens communem.

Quest. 530. An prius solvenda debita certa quàm incerta.

Resp. primò: supponendo tanquam certum, dum debita incerta (quo nomine hic non veniunt bona, de quibus non constat, an debeantur; in quo casu communiter ad nihil teneri eorum possessorem; cum in dubio melior sit conditio possidentis, cum communi tradit de Lugo *de 7. §. 7. d. 20. n. 1.* sed ea, quorum creditorem, etiam distinctè, ignoras ignorantia non superabili, vel etiam, ut aliqui, dum scitur quidem creditor, non potest tamen debitum ad eum mitti ob distantiam

aliudve impedimentum) dum sunt res, quas scis esse alienas, quia v. g. tibi commodata, vel apud te deposita, nescis autem, à quo illas habeas, ex iis creditoribus tuis aliis certis solvendum non est; quia tantum solvendum ex rebus propriis, non ex alienis.

3. Resp. secundò: debita alia certa, quæ non sunt bona aliena, dum omnibus creditoribus satis fieri nequit, aliis incertis præferenda sunt juxta sententiam, si non omnino communem, saltem communiorem, quam tenent Sylv. *v. restitutio. §. 9. §. 1.* Cajet. *v. cod. c. 8.* Nav. *c. 17. n. 47.* Pet. Nav. *de rest. L. 4. c. fin.* Less. *L. 2. c. 15. du. 2.* Vasq. *de rest. c. 11. num. 9.* de Lugo, *l. c. n. 2.* Castrop. *rr. 32. d. 1. p. 18. §. 13. n. 14.* Laym. *L. 3. rr. 2. c. 11. n. 1. &c.* ex ea ratione, quæ inter alias, quas videre est apud de Lugo ab eodem impugnatas, videtur probalior afferri à Castrop. Less. Vasq. nimirum quòd creditoribus certis debeatur solutio ex Justitia commutativa, & sic ex jure naturali, non autem pauperibus aut aliis piis operibus (quibus eam faciendam in defectu creditorum habet communior) cum his solum debeatur ex legis humanæ dispositione propter præsumptam creditorum incertorum voluntatem; cum etiam ex hac dispositione succedant quò ad solutionem recipiendam, non tamen quò ad jus, quòd creditoribus illis incertis competeat. (cum aliàs pauperes in judicio agere possent, ut sibi ea bona concederentur) ratio autem naturalis dicit, debitum ex Justitia præferendum debito legali. Quam rationem etiam difficilem dicat de Lugo ex eo, quòd juxta communem, ut ait, *dd. sensum obligatio solvendi debita incerta non fit ex jure humano, sed ex jure naturæ, pro quo remittit ad sc. d. 6. §. 12. & ob alias rationes, quas vide apud illum hic d. 20. n. 3.* propter quas & quia nullum fundamentum faciendi discrimen seu prælationem quò ad ordinem solvendi inter debita certa & incerta, & id ipsum probabilissimè docere. Molin. *T. 3. d. 760. num. 2.* Nihilominus *n. 5.* ait de Lugo. se nolle discedere à sententia communi, & tenere se, regulariter quidem præferenda esse certa debitis incertis, non tamen semper & in omni casu, quorum proinde ibi aliquos adducit.

3. Porro si debitor pro debitis incertis compositionem fecit cum Pontifice, eaque ei remissa, non poterit quantitatem illam, quæ eis correspondet, ex suis bonis retinere, seu integrè sibi applicare absque eo, quòd ex iis satisfacere teneatur creditoribus certis, sed tenetur ex iis sic donatis satisfacere illis; cum enim debeat satisfacere creditoribus certis ex bonis suis, undecunque ea habeat, habeatque dictam quantitatem in suis bonis, tenetur ex ea satisfacere non secus, ac si unus creditorum remisisset debitori suam partem, non potest eam sibi reservare, sed eâ debet satisfacere reliquis creditoribus. Ac ita cum Molin. *cit. d. 760. n. 3.* tenent de Lugo *l. c. n. 11.* Castrop. *l. c. n. 5.* Idem dicendum esse de hærede defuncti debitoris, quòd & ipse, dum ejusmodi remissionem incertorum debitorum defuncti petit & obtinet à Pontifice sub certa compositione, non possit ea sibi retinere, sed ex illis teneatur satisfacere reliquis defuncti debitoris creditoribus; eò quòd cum ea conceduntur illi, non quatenus singularis persona est, sed quatenus defuncti hæres est, & ut illius partes agat, & in bonum augmentumque hæreditatis, ac ita constituunt partem hæreditatis; unde ex illa quæcunque debita solvenda. Ita in quam, tenent Molin. & Castrop. contrarium tenente de Lugo. *l. c. n. 22.* ex oppo-